

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre . . . 6 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPART KOZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

F. uca, Simonffy-ház,
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Tekintsünk előre.

Budapest, április 27.

(T.) Szegény kormány! Most már a szocializmusért is ő feleljen. Interpellálják, hogy tesz, mit tesz? Hogy bujjék be a Vezuv kráterébe és hogy locsolja agyon azt a tüzet, mely a föld belsejét kitölti? Hát bizony, nagyon nehéz lesz neki arról tenni. Főületesen, laikusán, ellehet babrálni a társadalom testén, levágni holmi kiesucorodásokat, kiégni holmi kiütéseket, hogy egy csucorodás, egy kiütés helyett száz támadjon. Vért-bajoknál a tanult tapasztalt orvos, az egész testet veszi gyógykezelés alá és megfürdözteti pacienseit, vagy mint Lindewiesében ad neki egészséges új vért a rossz és régi helyett. Csakhogy jelen kérdésben, ez az egész test az egész emberi társadalom. Honnan vegyen ehhez fürdőt Wekerle Sándor?

Nem pusztán Hódmező-Vásárhelyen van ennek a bibije. A testet elárasztó véredények millióinak csak egy hajszá-
 ere pattant meg. De ezek a hajszálek behálózák egész Európát, az egész világot s ma még a hálózás szálait érző társadalom azon része, mely a szocialis tanok iránt idegen, nem akarja elhinni, hogy azok a vékony szálak idővel úgy megsűrűsnek, úgy megvastagodnak, hogy a közülük való kibontakozásra nem lesz mód.

Mindent a mi kellemetlen, a mi nem inyünk szerint való, a mi tehetjük, elodázni szeretjük, pedig ennek az elodá-

zásnak az a természete van, hogy a kellemetlenség az alatt vaskosodik, hogy mire kényszerülve vagyunk végezni vele, már csak szokszoros erővel vagyunk képesek leküzdeni, sőt olykor sehogy. A fejünk-re nő.

A szocializmus tanaival a társadalom nagyrésze még nem ismerős. Hallja, hogy az nem valami kedvező a magán vagyon és tőkepénzre nézve, hát nem akar vele foglalkozni. Behunyja szemét, hogy ne lássa az árt, mely körülte terjeng. És ez nem valami nagy bölcsesség. A szocialis tanokkal le kell számolnunk, ez már kétszer kettő négy. Ezt nem kerülheti el a társadalom. Csupán az a kérdés tanácsos-e, a leszámolással várakozni, vagy tanácsosabb hozzá fogni?

Tény, hogy a társadalomnak a szocialis elvekbe való beleszólása a kérdés érlelődését általánosítaná és siettetné. — Elkerülhető lenne a világ-forradalom és felfordulás, ami különben befog következni rövidebb vagy hosszabb idő múlva, de nagyon valószínű, hogy nem a jelen generáció életében. A jelen generáció tehát azt tartja, amit az egyszeri palóc hogy: „Mit bánom én a hazát, ha én meghóttam!” A jelen generáció is azt tartja: mi közöm nekem a jövő század, vagy pláne a jövő ezredévhez? Az elodázható dologgal tehát nem törődik s az eszmének békés uton való megbeszélése, kifejtése nem nyomja lelkét.

Igy lappaug az eszme a társadalom egyes rétegeiben. Titokban terjed, mint a kereszténység, később pedig a reformáció

terjedett, mert a társadalom nagy többsége ma még nem akar róla tudni, a hatalom kezében pedig vas és gyilok. A békés kiegyenlítés helyett így lesz majd je szóvá: „szegyet szegget!”

Ma még a nagy kisebbség vallja magáénak a szocializmus tanait. Mind addig, amíg e nagy kisebbség föl nem szaporodik az ellenlábás társadalommal szemben, nem rejt magában nagy veszedelmet. A nagy többségnél az erő, a hatalom. De ha majd az a kisebbség terjedni, nagyobbodni fog, s mindig hódít magának a többségből. Ha majd végre többséggé növi ki magát: mi lesz akkor?

Ma még kiégethetők az egyes kiütések, de ha boritva lesz velük az egész test? Bizony bizony úgy lesz pedig. A vagyontalanok száma nagyobb és ez a vagyontalan osztály elébb-utóbb, de magáévá teszi a szocialisták tanát. Jó erről gondolkozni, jó erről beszélni. „A tavasz itt jó s minket mezeinken alva találjon?” Jobb az események szemébe nézni, mint szemet hunyni. A hódmezővásárhelyihez hasonló meglepetések nem kellemesek.

— Az ev. ref. egyetemes konvent.

A konvent tegnapi ülésén folytatta és befejezte tanácskozásait. Tegnapi is Kuo Bertalan püspök és Tisza Kálmán elnökölték. Az ülés legfontosabb tárgya az előző napon általánosságban elfogadott lelkesítő özvegy-árva gyámoltató intézet pénztárának kezelésére vonatkozó határozathozatal volt. A konvent meghallgatta a földhitelintézetnek ebben a tárgyban beadott ajánlatát. A konvent a földhitelintézettel a tárgyalásokat folytatni akarja és elyben kimondta, hogy a gyámintézet alapját egy jöhrü

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Az arany legendából.

(Longfellow.)

(Henry herceg egyedül. — Ejtél.)

Nem alhatom! . . . Ég lázas agyvelőm,
 A régen mulnak képe száll előm —
 S ködös, homályos fényt nyarend vele
 Az álom sápadt, néma éjjele . . .
 A messze part felől az esti szél
 A tengeren csapongva szárnyra kél;
 Hesperus kertje balzsamos legét
 Enyelgve hozza s hinti szertesét . . .
 A függöny-szálon röpke lebbenés,
 Alig rezdül meg, — nyomban elenyész;
 Az aeol-hárfa hűjain a szél
 Pihenni térve nyugalmat régél . . .
 — Jövel, te régi szent barátkozás,
 A multba' még oly dús patak-folyás!
 A multba' csak! . . . a hol egymásután
 Apadtak el a napnak sugarán . . .
 Jövel, jövel sok régi jó barát,
 Deríteni ezt a sűrű éjszakát!
 Ah, jertek újra régi fény között, —
 Hisz' éjre várt, hogy messze költözött! . . .

És jönnek ök . . . öröm s bu árnya int . . .
 A mult időknek légalakja mind!
 Csodás ábrándot, álmat hintenek
 Minők csak voltak, — már ma nincsenek! . . .

Az éjszakának gyász kolostora
 Tündér ligetre által változa —
 S a borzalmas, sötét órák alatt
 Virág-virágra újra felfakad . . .
 Nem alhatom! szívemnek vágya kél,
 Közéjük vonz a szív, a szenvedély!
 Marasztalám, — de ah hiába volt,
 Elhúne mind, miként felhőske-folt . . .
 — A mult időbe sokszor elvezet
 Csapongó szárnyom az emlékezet; —
 Vonás-vonásra, minden megjelen
 Míg fel nem ébreszt a sivar jelen,
 De lelki békét, — mely ha elveszett
 Teremteni nem tud a képzelet.
 Lelkünknek már, ah másként zeng dala, —
 Harmóniája régen elhala! . . .

Óh, béke! . . . Békét adjatok nekem,
 Hisz' félek, hogy örök lesz életem! . . .
 Ez hánt . . . kétségbe ejt e gondolat . . .
 Leroskadok a súlyos gond alatt!
 Beteg szívemnek százszor edesebb
 A gondolat, ahol nem fáj a seb;
 Hol lelkem álma mély, örökre tart
 S örök nyugalma soha nem zavart! . . .

Király Ernő.

Az ostoba férj.

— Montegazza Pál, —

Kedves lelkem, nagyon igazságtalan len-
 nek irántad, ha azt tételezném föl ró ad, hogy

ostoba férjbe szeretsz s nem tudod kiismerni
 pár napi ismeretség után.

Pedig sajnós, vannak asszonyok, kik ostoba emberekhez mentek férjhez csak azért, mert gazdagok voltak s koronás cimerek volt. De még a legcinkusabb asszonyok is megbánják azt a lelki romlottságot, a kik férjüket csak salvus konduktusnak tekintik ahhoz, hogy azt tehesék, a mit akarnak.

Az az asszony, ki szégyenli az élettársát, a ki pirulni kénytelen miatta a társaságban, a saját maga méltóságát is lealacsonyítva kell, hogy érezze, s mikor a fiaí már jó nagyocskák s feszélyezve kénytelen érezni magát előttük az apjuk miatt, egyikét érzi azoknak a néma, mély fájdalomnak, melyek úgy égetik a lelket, mint az izzó vas.

Az asszonynak büszkének kell lenni a férjére és férje dicőségére; és jobban sütkérezik hirnevében, mint a férj maga. Az asszony megbocsátja a férj rutságát, teher haját, még holmi apró gyöngeségeit is, de ostobaságát soha. Ha van a testnek férfiasága, még fönségesebb ennél a szellemé, az erélyé, a jellemé s a nő, a maga tekintélye szempontjából még jobban tart erre, mint amarra,

A nő arra van teremtve, hogy mint a venyige a fához támaszkodjék. Ha e helyett ő kénytelen támasgatni élettársát, szívében fakadhat ugyan szánalom férje iránt, de szerelem soha, valamint barátság sem, mert nem érezhet az ember barátságot az iránt, akit nem becsül.

magyar pénzintézetet, esetleg a földhitelintézetet kezelte. A folyó ügyeket a konvent határozata értelmében a végrehajtó bizottságnak ebből a célból választandó három tagu bizottsága intézi. A bizottság lehetőleg permanenciában marad. Minthogy a konvent választott tagjainak mandátuma még az idén lejár, a konvent szükségesnek látta, hogy a tagválasztásokra vonatkozó intézkedéseket már most megtegyje, hogy az ősszel összeülő rendkívüli ülés még az egyes bizottságokat is összealakíthassa és az újonnan választott konvent már a jövő tavaszi rendes gyűlésen akadálytalanul működőképes. A bíróság megválasztása a jövő ülésnek lesz feladata. A konvent helyben hagyta a fiúmei református egyháznak az ágostai evangélikusokkal egy egyházzá történő alakulását. Felolvasták gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratát, melyben tudatja az egyetemes egyházzal azoknak a református főgimnáziumoknak névsorát, a melyek államsegélyt kaptak. Állandó segélyt kapott Nagykőrös (1751 forint) és Miskolc (2000 forint). Egyszer és mindenkorra fenntartási segélyben részesültek: Pápa 10 ezer forint, Csurgó 3500 forint, Miskolc 3500 forint, Sepső-Szent-György 10 ezer forint. Tudomásul vették a vallás- és közoktatásügyi miniszternek leiratát, a melyben értesíti a konventet, hogy a fegyintézetilekészeknek hozzá intézett kérését nem teljesítheti. Ezzel az egész tárgysorozat letárgyalatván, Kun Bertalan püspök imával fejezte be az egyetemes konvent ülését.

— **Belföldi hírek.** (A lelelcügy országos rendezése.) Hieronymi Károly belügyminiszter komolyan munkába vette a magyar állam által eddig teljesen a társadalomra hagyott lelelcügy országos rendezését. A Károlyi Sándor grófné által negyedszázad előtt alapított Első Gyermekmenedékbély-egyesület fennállása óta ötezer elhagyott gyermeket fogadott és nevelt fel és a nemes grófné most Szegváron, Csongrádvármegye régi székházában az Alföld számára állít egy menedékházat, melynek tervét a belügyminiszter a legrokonszenvesebben karolta fel és országos segélyt ígért számára. — (Szatmármegye közgyűlése.) Szatmármegye törvényhatósági bizottságának Ujfalussy főispán elnöke alatt tartott rendes közgyűlésén elhatározták, hogy a királyi párthoz házasságuk negyvenedik évfordulója alkalmából hódoló tevényt küldenek.

— **Külföldi hírek.** (Ujabb eljegyzés a cári családban.) Viktória angol

királynő jelenleg egy eljegyzési terven dolgozik, amely Angliát és Oroszországot közelebb hozná egymáshoz. Udvari körökben igen szimpatikusan fogadják ezt a tervet. Arról van ugyanis szó, hogy egy orosz nagyherceg eljegyezzen egy angol hercegnőt. Egyelőre a hercegnék és a hercegnőknek nevét nem hozzák nyilvánosságra. — (Az Abruzzok hercege a szenátusban.) Az olasz szenátusban az Abruzzok hercege, a törvényes kort elérvén, letette a szenátori fogadalmat. Az elnök konstata, hogy első ízben történik, hogy egy királyi herceg résztvesz a szenátus ülésén. Az Abruzzok hercege megjegyezte, hogy ezt a napot életének legdrágább és legörvendesebb napjai közé fogja számítani. — (A német császárné elutazása.) Abbáziából a német császárné tegnap reggel kilenc órakor utazott el Matuglián át — (A szerb király Bécsben.) Sándor szerb király májusban Bécsbe érkezik a nemzetközi kiállítás megtekintésére.

Agrár-szociálizmus.

— II. befejező közlemény. —

Debrecen, ápril 28.

(G. I.) Éppen most olvassuk egy interwiew-ban, hogy Békésmegyében már nem éppen mai keletű multja van a szociálizmusnak. Az okok évszázad óta ugyanazok, a nélkül, hogy orvoslásukat valaha megkísérelték volna. Ott született az első magyar szocialista, vagy kommunista, Tancsics Mihály is, ki azonban aligha számított tanainak olyatán gyümölcseire, a minőket tavaly tapasztaltunk, a nevért meghazudtoló Békésben. Alá vannak aknazva különösen Békés, Csánád és Csongrád vármegyék, a Dunán túl Fehér, Vas, Zala és Somogy, Magyarországon északi részén Pozsony és Nyitra, tehát az országnak azok a részei, a melyekre a latifundiumok, hitbizományok legnagyobb része esik és a melyek hordják a hátukon a holtkéznek még most is szaporodó birtokait.

Ez az agrár-szociálizmus magyarországi része, itt nem szerezhető meg a vashéköval lenyűgöző földbirtok, itt van a munkás és munkabér a munkaadó kényére-kedvére bízva, egy szóval innen várhatók ama szociális forrongások folytatásai, amelyeknek oly rémes példáival találkozunk a lefolyt napok történetében.

Valamint nem fenyegetheti a folyóval nem rendelkező Debrecen vizáradás, úgy nem retteghet városunk olyan veszedelemtől, a mely még most sem mult el teljesen a legnépesebb város, H.-M.-Vásárhely felől. Debrecen városának magának van nagybirtoka, de nagyrészt, épp úgy mint Hajdumegyét, Szatmárt, Szabolcsot a szabad forgalmu közép- és kis-birtok dominálja. Mikor néhány hét előtt megalakult Debrecenben a szociál-demokrata párt, a Budapestről leérkezett agitatorok ugyszólván figyelembe sem vették a gyűlésen megjelent nagyszámu iparosokat, és dikcióikban folytonosan a megjelent 20—30 földmives emberhez szólottak. Hiába való igyekezet: Debrecen városának népe sokkal jótanábban gondolkozik, mintsem hogy az agrár-szociálizmusnak nem garantírozható spekulációjába lenna bevonható. E mellett a napszám elég magas, a munkaadó nem követeli rajtok azokat a melék szolgáltatásokat, a melyek más vidékeken dívatban vannak és a földmives-munkán kívül az évek csaknem minden szakában találunk a munka-képes elemek elfoglaltatást a magánvagy középítkezéseknél és egyéb munkálatoknál.

Itt tehát nincsen ok rémképek táplálására, a hol mindenki dolgozhatik, ha dolgozni akar és ahol a munkának megvan a maga tisztességes értéke és ára. Itt tehát zavargásnak és izgatásnak helye nincs. — A hatóság tegye meg intézkedéseit s ügyeljen arra, hogy törvényellenes dolgok ne történjenek, ne tőrjön meg lázító beszédek, ne tőrjön meg az idegen lázítókat. Láttuk, azonban, hogy H.-M.-Vásárhelyen épp anynyi része volt a katasztrófa előidézésében a tapintatlan rendőrségnek, mint akár Szánthó Kovács János uramnak: semmi oly intézkedést ne fogadjatok, a mely fölösleges lenne s tül lépne a rendfenntartásnak szükségese keretén.

Boldog Debrecen és méltán büszke, méltán dícséretes annak lakossága, melyre nézve május első napja nem lehet a frázis-szerinti „véres május”, mert ez komoly lakosság, a mely viszonyait előrelátó bölcseséggel rendezte be.

Ránk nézve az agrár-szociálizmus nem létezik.

Ha egy asszony eladja magát egy gazdag ostobának, elbódul attól a fénytől, mely őt az új helyzetben körülveszi, tetszelegve fitogtatja boldogságát, mindenütt, mutogatja selyem- és bársony ruháit s arcátlan hiúsággal dícsékszik barátjái előtt, hogy neki mennyi komorabja és szolgálja van.

De ha hazamegy, ott ül ostoba férje mellett, e gondolkozva az ő alakokodó, tettett boldogságán, akkor mély keserűséggel telik meg a szíve.

Nem egyszer megessett, hogy még a szerelem ekstázisából is fölriasztja egy hülye megjegyzés egy ostoba fölkiáltás, s ilyenkor szívének elkeseredésében megsebzett nőstény oroszlánként így kiált föl:

— **S ez az én férjem! Ennek a hülyének a nevért viselem én!!**

És ekkor, mikor a lelkiismeretfurdalás és a bosszuvágy elválhatlan frigyre lépnek lelkében a férj grófi koronája mellett, nagyon megszapornak a szarvak. Ha pedig a férjnek marquis-koronája van, — no akkor a szarvak még nagyobb arányban tenyésznek.

De kedves leányom, miért gyötörödöm én oly férjnek a bemutatásával, amilyenhez sohasem mégyesz?

Ha szent félelemmel, vagyis eltelve minden ostoba ember iránt, de azért a gyöngye

eszű embereket is tanulmányoznod kell. Ez a fajtat, fájdalom, nem ritka és sokszor még a legélesebb figyelmeket is tévutra vezet.

A gyöngye értelmű ember külsőleg teljesen hasonlít a normális emberhez, sőt sokszor azt a látszatot is tudja kelteni, hogy okos ember. Belsőleg ugyan ostoba, de külső máza okos embert enged sejtetni. Tehetség nélkül, de sok ravaszsággal születik s ez idővel megtanítja arra, hogy vele született hiányait el tudja rejteni.

Sokszor és szívesen hallgat különösen olyankor, mikor magas színvonalu tárgyakról folyik a társalgás, vagy oly fontos kérdésekről, melyek az igazi éznek és szellemnek valóságos tűzpróbái.

Ily alkalomkor a gyöngye eszű ember fontoskodva simogatja a homlokát s előadásodba komolyan belebólint, mintha isten tudja mily érdeklődéssel kíséred gondolatod menetét.

Mikor valami merész állítást kockáztat meg, vagy szellemes, okos tételt állítasz föl, akkor csodálkozó helybenhagyással segédkezik neked s jékain maliciózus mosoly ül, mintha isten tudja, mennyi gondolat, mennyi finom kritikái él, mennyi szellem rejtőznék az ő agyában is.

Ha azután arcizmainak játéka nem elegendő, akkor időnkint meg-meg-reszt egy „ugyan“-t, egy „én is azt vélem“-et, egy-egy „persze, persze“-t. Mindezt természetesen az

obligát felkiáltásokkal s kétértelmű mosoly kíséretében.

A gyöngye eszű ember szótára nagyon hasonlít egy drámai színész ruhatarához.

Találsz ott papírpép-koronát, a mi a gyöngye eszű embernél a régi, elavult dogmákat képviseli, bádog páncélt, mely az ostobaságot jelképezi védő hezvetében; fatört, mely logika nélküli okoskodás; bádog kardot, mely nála toledói pengének akar látszani, s egész marék hamis gyöngyöt, mely nála hamis szellemet jelent.

Lehet, hogy a ruhatarban néha igazi törre akadsz, mely igazán vág, vagy egy igazi gyémántot lelsz, mely igazán csillog, de akkor biztos lehetsz benne, hogy lopott holmival van dolgod, melyet a gyöngye eszű ember jól betanult, hogy alkalmadtán csilloghasson vele.

Mindig visszaemlékszem arra a különös benyomásra, melyet egykor egy ostoba embernek kézirata gyakorolt rám, aki szerzői dícsőségre áhitozott.

Nagy figyelemmel olvastam át ezt a dolgozatot, mely a maga egészében egy hülye észzüleményeinek látszott. De gondolatnélküli szavak, e velő nélküli frázisok közt akadt egy-egy merész gondolat. Mint mikor gyöngyszem esik a trágyadombra.

De azután az ostobaság fonala megint föl-színre került s húzódtott mindaddig, mig egy-egy új gyöngyszem megint félbe nem szakította.

Irodalom — Művészet.

Új könyvek.

Érdekes új könyvek jelentek meg a kiadók be szerkesztőségünkhöz. Ezek között van Paolo Montegazza legújabb „A férjhez menés művészet” című könyvének fordítása. (Budapest, Ruzicska Árminná, 169 lap, ára 2 frt.) Az eszméit könnyed, népszerű, valóban művészi és szellemes formában közlő modern filozófus a könyvéből közelebb tárcát közöltünk, az „Apró-cseprő” rovatban pedig számtalan gondolatát közöltük.

Az „Egyetemes Regénytár”-ból (a budapesti Singer és Wolfner cég e kitűnő vállalatából) újabb két kötetet kaptunk: Fiolon „Ibolya” című regényét, melyben egy szüzius lényű nő történetét írja meg épp oly kedvesen és bájosan. Ajánlható e nemes irányú olvasmány bármely fiatal leánynak. — A másik füzet Békefi Antal elbeszéléseit tartalmazza. Címe „A kálvárián” a benne megkapó történeteket találunk szépen, ahol kell, sok bensőséggel előadva. A szép piros vászonkötésben megjelent füzetek ára egyenként 50—50 kr.

„Kossuth Lajos temetése” címmel a „Vasárnapi Ujság” kiadásában, díszes kiállítású, 7 ivnyi terjedelmű füzet jelent meg, mely Kossuthra és főleg temetésére vonatkozó számos részletes leírást, 41 képet és két külön képmellékletet foglal magában. A füzet ára 30 kr. — E füzet tartalmának mintegy első része egy szintén hasonló díszes kiállítású másik füzet, mely „Kossuth Lajos emlékezete” címmel a nagy hazafi halála alkalmából jelent meg ugyancsak a „Vasárnapi Ujság” kiadásában. Ez a füzet 8 ivnyi terjedelmű s Kossuth Lajos életére vonatkozó közleményeken kívül 45 képet foglal magában, melyek közül kettő külön képmelléklet. Ennek a füzetnek az ára 40 kr.; tehát a kettő együtt 70 kr. A két füzet együtt egész képet nyújt Kossuth Lajos életéről, haláláról és temetéséről. A két füzet úgy együttes, mint külön-külön is megrendelhető postautalvánnyal a „Vasárnapi Ujság” kiadó-hivatalában, Budapest, IV., Egyetem-utca 4 sz. a.

Megjelent továbbá szintén előttünk fekszik dr. Basso-Arnoux. Kossuth Lajos orvosának. „A masszázsgyógyászat”-ról írott könyve, magyar fordításban. A címlap ajánlást tartalmaz az elhunyt nagy hazafához, közli Kossuth egy francia levelének facsimile-jét, illusztrációkat s ára 1 frt o. é. Az érdekes munkára úgy tárgyánál, mint Kossuth és híven kitaró

orvosának személyénél fogva, közelebb visszatérünk.

Megjelent s beküldetett hozzánk két kis füzet: „Cipruság Kossuth ravatalára”. Rózska Károly dézsi ev. ref. segédlelkész lendületes alkalmi beszéde. (14 l. ára 20 kr.) A begyűlt összeg a Kossuth szobrára fog fordítatni.

A másik füzetet Verax álnév alatt írták s címe „Őszinte szavak a magyar állam vezetőihez a millenium alkalmából.” (Budapest, Hornyánszky V. könyvnyomdája, 1894. 52. (Ára 40 kr.) Verax szerint a millenium megünneplésének legalkalmasabb módja lenne a korrupció megismerése, a parlamentáriszmus megtisztítása és a jó és gyors igazságszolgáltatás. Csak hogy ezt a sok jót üres és köznap ellenzéki frázisokkal ajánlja.

* Balogh Ferentől, a debreceni ev. ref. theologiai akadémia kiváló tanárától új munka látott napvilágot: „Dogmatörténelmi mozzanatok a német hittudósok körében, a 18. és 19. században.” (Debrecen, Telegdi K. Lajos, 1894. 53 l. 70 kr.) A kitűnő hittanár és író e műve is bizonyára kellő méltánylásban fog részesülni a szakkörök részéről.

* A millenium szobor mintájának elkészítésével, a miniszterelnök Zala Györgyöt bízta meg. Zala neve annyira kimagasló szobrászaink között, hogy elég garanciát látunk benne arra nézve, hogy e szobornál minden tekintetben kimagasló s értékes alkotás lesz.

* Az Egyesült Hírlapkiadó Vállalat részvénytásaság, melyről mostanában annyit írtak a fővárosi lapok, megtartotta alakuló közgyűlését. A társaság célja az alapszabályok értelmében napilapok és folyóiratok együttes kiadása és a nyomdai gyakorlatok gyakorlása. A részvénytöke egyelőre egy millió koronában állapított meg, de később két millió koronára fog emeltetni.

Színház.

* Az intendánsválság a B. H. értesülése szerint közeledik a kibontakozáshoz. Zichy Géza gróf írásban még máig sem nyújtotta be lemondását s így természetesen valótlán néhány újságnak az a híre, hogy a király lemondását el nem fogadta volna. Zichy a gyász első napjaiban szóval jelentette ki a beügyminiszter előtt, hogy a csapás súlya alatt képtelenség érzi magát a színházak további kormányzására. E kijelentését a miniszter nem vette hivatalosan tudomásul s néhány napra rá levél útján rá akarta bírni a maradásra. E marasztaló sorokra Zichy gróf

annak, nagy csodálkozásomra, hogy okos, értelmes emberek mily véleményt hangoztattak gyöngye eszű emberekről.

— Nem valami ékesszóló ugyan, de mély elemező tehetség.

— Nincs ugyan egészen helyén a feje, de meg kell adni, hogy eredeti eszméi vannak.

— Mily fantázia! Csak az a kár, hogy nehezen érthető, titokzatos formában fejezi ki magát.

— Keveset beszél, de sokat gondolkodik! Bizonyos, hogy többet tud, mint amennyit elárul.

S ehhez hasonlókat.

Ismerek egy ál-nagyembert, aki makacs hallgatása, homlokának fontoskodó simogatása s közbekiáltásai révén azt a hitet volt képes kelteni maga iránt, hogy nagy ész. Egyetemi tanár volt, tulajdonosa volt az olasz koronarendnek s egy pár hangzatos akadémiai títulusnak. Most egy híres akadémia Olimpusán trónol valóban nagy férfiak társaságában, akik minduntalan azt kérdezik egymástól:

— De mit írt, vagy mit művelt eddig?

— Nem tudom. Azt állítják, hogy nagy gondolkodó. Keveset írt, de ennek a kevésnek nagy értéke van.

— Olvasta?

— Nem, de hallottam.

Ez az akadémikus is a gyöngye eszű emberek tájához tartozik.

a mai napig nem válaszolt. Minthogy azonban határozói lemondását visszavonhatatlannak mondták, a miniszter már napokkal ezelőtt felkérte Radvánszky Géza bárót az intendánsi állás elfoglalására. A tárgyalásokat Radvánszky báró és a minisztérium között Andrássy Gyula államtitkár vezette, ki előtt Radvánszky báró hajladdónak mutatkozott az intendánsi elfogadására, de csak bizonyos föltételek mellett. E föltételek pénzügyi természetűek s az opera költségvetésének átformálására vonatkoznak.

* Százkilencvenharmadik eladás. Tegnap a kicsinyeknek volt estéjük: az „Ali baba” című látványosság került színre. A Galyasi Paula szép éneke tetszett a jövő színházlátogató közönségének s Nyilassy is számtalan mókájával tartotta a nézőteret folytonos derült-ségben. Közönség szép számmal jelent meg.

Vegyes hírek.

* Nemzeti nőegyesület. Néhány héttel ezelőtt több előkelő nő azt az eszmét pendítette meg, hogy az 1848-iki Magyar Nők Egyesületéhez hasonló alapon nemzeti egyesületet alakítsanak. Az eszmét sokan pártolják és az új egyesület hívei, özvegy Pázmándy Dénesné elnöke alatt, délelőtt Pestvármegye közgyűlési termében megtartották értekezletüket. A nagy számban megjelent hölgyek elhatározták, hogy ma szombaton délután tartják meg alakuló közgyűlésüket. Az egyesület Nemzeti Nőegyesület nevet vesz fel és célja az lesz, hogy társadalmi uton, ott, hol a nőnek tere van, a magyarosodást terjessze. Az egyesület védnöke özvegy gróf Károlyi Györgyné lesz, aki a felajánlott tisztet készséggel elfogadta. A Ruttkaynének szánt díszalbumot szombaton külön bizottság útján adják át. Örömmel vették tudomásul gróf Bély Ferencnének, Kozsvárról küldött azt a jelentését, hogy Kozsváron eddig százötven hölgy jelentkezett az egyesület tagjai közé. Azután azt a tervet beszélték meg, hogy nagyszabású ünnepet rendeznek, amelynek jövedelmét Kossuth szülőháznak megvételére fordítják. Végül az alakuló közgyűlés előkészítésére bizottságot küldtek ki.

* A legkitűnőbb magyar ulovos halálhíre. Egy bécsi sport lap azt a szomorú hírt közölte, hogy Lázár Béla huszár főhadnagy, ki a multkor lebukott lováról és súlyos agyrázkódat szenvedett, — meghalt. Ez a hír azonban valótlán. A Schwartzler féle intézetből, ahol a Debrecenben is többször megfordult főhadnagyot ápolják, ezeket jelentik: Lázár főhadnagy súlyos idegbeteg, de a mostani tünetekből ítélve az imminens veszély ki van zárva, sőt alapos remény van arra is, hogy a beteg fel fog gyógyulni, de a lovaglásról mindörökké le kell mondania, a mennyiben ez a visszaesés veszélyével járna. Az orvosoknak már most is oda irányul minden törekvésük, hogy a főhadnagyot a lovaglásról lebeszéljék. A beteg állapota akkor, a mikor a katonai kórházból átszállították az intézetbe, oly annyira súlyos volt, hogy minden pillanatban a katasztrófa beálltát lehetett várni. Néhány nap óta azonban e ég csendesen viselkedik, szívesen veszi be a rendelt orvosságot, úgy szintén a táplálékot is s a kezelő orvosokkal lovas bravurjairól és versenyeiről beszél minden izgatottság nélkül.

* Egő gyártelepek Budapestén a külső kerepesi uton levő fátalep tegnapelőtt éjjel kigyuladt s tegnap ismét este is égett. Több tekintélyes fakereskedő cég fája volt ott össze halmozva s mintegy 100-000 frt értékű vagyon pusztult el. A fa biztosítva volt. A tűz oltásán a tüzoltók és katonaság működnek teljes erővel.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felekek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreceni távirat-hivatalnál április 27-én. e. yha. jelentékeny csapadék nélkül derült.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. április hó 28-án reggeli 7 órakor Hőmérséklet 12,2 C. fok. Légnyomás 758,8 millim. Szélirány szélesend. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig ./. millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 21 fok. Legalacsonyabb hőm. 7 fok.

Muzoum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig T a l á k o z á s ugyanott szerdán és szombaton délután 3 órától 5-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 1-től 12-ig.

„A kézügyesítő egyesület” első iskolai műhelyében (főreáliskola földszint) szerdán és szombaton h u. 3-5-ig munka tanítás-folyik.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 1/2 8 órakor.

Április 29. d. e. 1/2 10 órakor, a választásulást közgyűlése a városházán.

Április 29. d. e. 10 órakor. A kaszinó közgyűlése

Április 30. Az állandó választmány ülése a megyénél.

Május 3-án az iparos ifj. önképző egyesület dalkörének estélye a Margit-fürdőben.

Május 4. d. u. 4 órakor a Vereskereszti hajdumegyei főiskolájának ülése.

Május 4. Számunkérőszék a megyénél.

Május hó 5-én a kereskedő ifjak dalkörének estélye a „Margit”-fürdőben.

Május 6. Munkás betegsegélyező egyesület közgyűlése délután 2 órakor a városháza kistanácstermében.

Május 9. A tordai dalgyesület városunkba érkezése.

Május 11. A debreceni dalgyesület és debreceniek kirándulása Fiuméba az országos dalversenyre indulás reggel fél 9 órakor.

Május 13. 14. Pünköst

Május 16. Hajdúvármegye közgyűlése.

Május 21. A VIII. o. közvizsgálata az ev. ref. főiskolában.

Május 22.-26. Érettségi írásbeli vizsgálat az ev. ref. főiskolában.

Május 24. Urnapja.

Junius 2-án, a debreceni könyv nyomdászok egyesület nyári mulatsága a „Margit”-fürdő disztermében.

Junius 24. és következő napokon érettségi írásbeli vizsgák a kollégiumban.

Aug. 6-14. Debreceni nagy-boldogasszony napi országos vásárok következő rendben: 6-7-dikén bőr, gyapjú, mész stb. toll, iparcikkek, gabonaművek és mindenféle termény vásár. 9-10-dikén juhvásár, 11-12-dikén sertésvásár, 12-13-dikén lóvásár, 13-14. baromvásár.

Október 1-9. Debreceni dienes napi országos vásárok következő rendben: 1-3-dikén bőr, gyapjú, mész, toll, iparcikkek, gabonaművek és mindenféle termény vásár, 4-5-dikén juhvásár, 6-7-dikén sertés vásár, 7-8-dikén lóvásár, 8-9-dikén baromvásár. Nyers termények és iparcikkek a vásár egész tartama alatt árusíthatók.

— **Tavaszi felé.** A napsugár megjelenik az ég boltján és — ha már boltjának nevezik, a hová jár — fogjuk rá, hogy verőfényt, napsugarat és hőt árul. Alig rakja ki azonban a maga fényes portékáját, jön a Boru, ez a zordon bolti ör és mivel egy bösz szocialista, a Vihar utcai tüntetésekre készül a maga villámaival, hát lerángatja a vasredőnyöket és haragjában vizet és jeget ont az elborult földre. Hol derü, hol boru jelentkezik s az ember nem is tudná, hogy május elseje következik, ha nem olvasná a lapokban a közelgő május elsejének megünneplését! Szép május elseje! Eddig az ebredő szerelem napja voltál, mióta adtad a fejedet a politikára? Dalaid eddig a kis ibolyáról szólottak, miért vetted föl a programmodba „a politika csuf énekét”? Május elseje azonban közeledik s látjuk mesolyát még a sötét föllegekben keresztül s lelkünk maga is megifjodik így — tavasz felé!

— **Debreceni egyetem.** Szücs Viola k a. Szücs Mihály gazdasági tanintézeti tanár kedves leánya ötven koronát adományozott a debreceni egyetemre a Márk Endre ügyvéd gyűjtő-ívén, Nagy János gépész 20 koronát és Fábrián Károly 10 koronát adományoztak. Darányi Ignác orsz. képviselő

50 koronát küldött a debr. ev. ref. püspöki hivatalhoz, mely összeget Bár János budapesti lakos ujabban adományozta a debreceni egyetem javára.

— **Isteni tisztelet.** Holnap vasárnap az ev. ref. Nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész, a Kistemplomban Ferenci Imre, s. lelkész, a Koszutban István s. lelkész, az Ispótyban dr. Dicsőfi József lelkész predikálnak. — A szent-anna-u. róm. kath. plébánia templomban reggel 7 órakor Tarnay Kálmán káplán mond misét, 1/2 8 órakor körülbelül 120 iskolai gyermeknek első szent áldozata lesz, mialatt dr. Wolafka a Nándor v. püspök plébános rövidebb beszédeket tart, 9 órakor Kópis József káplán misézik s mise után predikál Tarnay Károly, 1/2 12 órakor Léky Kornél káplán mond misét. Déntán 1/2 3 órakor dr. Wolafka v. püspök ker. tanítást tart; 3 órakor litánia s ezután rózsafüzér ájtatossá. Az ág. evangélikusok miklós-utcai templomában a d. e. 10 órakor kezdődő istentiszteleten Matterny Lajos lelkész végzi a lelkészi funkciókat. — Ugyancsak a római kath. templomban a hó 30-án, május 1. és 2-án, azaz hétfőn, kedden és szerdán a keresztjáró napokon mindennap reggel 1/2 8 órakor processió vonul a róm. kath. tem. fölé. A körmenetet mindannyiszor dr. Wolafka a Nándor v. püspök plébános teljes segédletével vezeti. E hó 30-án hétfőn este 5 órakor tartatik az első májusi ájtatosság, melyen dr. Wolafka v. püspök megkezdí a május. hó minden napján délután tartandó egyházi beszédeinek sorozatát.

— **A sorozás eredménye Debrecenben.** A főorozást ma délben befejezték a városházán. Az eredmény épen nem mondható fényesnek, — csak hogy épen kielégítő. 738 legénynek kellett előállni, — de részint engedéllyel, részint engedély nélküli távol maradt 85, így 653 állott mérték alá. Ezek közül besoroztatott a közös hadsereg újonc állományába 99, a pórtartalékba 5, összesen tehát bevált 139, felülvizsgálatra utasítottatott 15. A besoroztatottak ma délben szonnal letették a katonai esküt.

— **A tanszerkiállítás.** Az augusztus haviban tartandó debreceni iskolászerkiállítást a vallás- és közoktatási miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg engedélyezte. A miniszter a rendelkezése alatt álló m. kir. egyetemi nyomda, összes iskolák, tanműhelyek, valamint az országos tanszermuzeum igazgatóságának figyelmét fölhívta e kiállításra és megengedte, hogy abban lehetőleg részt vegyenek. A kereskedelemügyi miniszter a leirat szerint az államvasutakat utasítani fogja, hogy a kiállítás befejezésével vissza szállítandó tárgyakat díjmentesen továbbítsák és portómentességet adott a kiállítási bizottsághoz intézett nem ajánlott levélpostai küldeményeknek. A kiállítás iránt már is rendkívül érdeklődés mutatkozik. Több tanító- és szakegyesület a kiállítás alatt gyűlést tart Debrecenben.

— **A betegsegélyező pénztár segélyezése.** A debreceni kerületi betegsegélyező pénztárnak ügyei rendezése végett a városi közgyűlés 3000 frt kamat nélküli előleget szavazott meg. A kereskedelemügyi miniszter ezt a határozatot tudomásul vette. Az erről szóló leiratban, mely tegnap érkezett, a miniszter még a következőket írja:

„Ami pedig a tanácsnak felterjesztésében kifejtett azon kérelmét illeti, hogy a kerületi betegsegélyező pénztárak a városokra külön és a vidékek területére ismét külön szerveztessenek, erre nézve megjgyzem, hogy a kerületi pénztárak kiterjedését azaz területet megállapító 2342/892. sz. a. kiadott rendeletet ez idő szerin', midőn a pénztárak rövid fennállása óta szerzett tapasztalatok a változtatás szükségességét nem igazolják — megváltoztatni nem szándékozom.”

— **Miniszteri rendelet az agy és gerinc-agyhártyalob ellen.** A városi tanács — mint annak idején megirtuk — jelentést tett a belügyminiszternek a városunkban előfordult agygerincagy-buroklob betegségnék egy megállapított esetéről, mely Debrecenben fordult elő. A belügyminiszter, miután ezen veszélyes járványos betegség Hajdu- és Biharmegyéek szomszéd törvényhatósága területén is mutatkozik, ma érkezett leiratában felhívja a város közönségét, hogy az esetleg még előfordulható ily betegségek esetei kezezésénél az 1880. évi május 4-dikén 18953 sz. a. kiadott belügyminiszteri körrendelet figyelembe vételével járjon el és a járvány elterjedése ellenében is megtegye a szükségesnek mutatózó elővigyázati óvrendszabályokat, különösen a köztisztaságot s a lakások levegőjének tisztántartását illetőleg. — A hivatolt 1880. évi körrendeletet a belügyminiszter akkori hivatali elődje abból az alkalmából bocsátotta ki, hogy az agy- és gerinc-agyhártyalob Hajdu, Békés, Teme s, Szatmár és Szabolcs megyékben járványosan lépett fel. A rendelethez népszerűen oktatás volt mellékelve, arra nézve, hogy miképpen kell a járványos agy- és gerincagy-buroklobot felismerni s miképpen kell az orvos megérkezéséig a beteget ápolni. A népszerű oktatás lényegileg megegyezik azzal a hirdetményvel, melyet a városi tanács ugyane betegségre vonatkozólag közelebb bocsátott ki.

— **Iskola-átadás.** A pacsirta-utcán tavaly épült elemi fiúiskola épületét tegnapelőtt adta át a városi tanács hivatalosan az ev. ref. egyház használatába. A város részéről jelen voltak: Körner Adolf tanácsnok, Stahl Géza h. főmérnök, az egyház részéről: Némethy Lajos iskolaszéki elnök, lelkész és Sz. Szabó László presbyter, továbbá az építési vállalkozók.

— **Vizsgák a dajkaépezdében.** Az árokatvai városi kisdóvodában létesített dajkáképző intézetben és benne szemináriumban tegnap és tegnapelőtt tartattak a záró-vizsgálatok. Jelen voltak Körner Adolf tanácsnok, a tanfolyam igazgatója, Eltvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, az iskolaszék női tagjai közül többen. A vizsgákon megjelent Simonffy Imre kir. tan. polgármester is. — A növendékek az elméleti és gyakorlati tantárgyakból ügyesen feleltek, a miben érdeme van Ujfalussy Mária övönőnek és dr. Tüdös Kálmán orvosnak.

— **Nyári táncmulatság.** A „Jogász és tisztviselői kör” legközelebbi választmányi ülésén fogja tárgyalni azon indítványt, mely egy nyári táncmulatság tartását célozza. Mint értesülünk, a kör intézői örömmel fogadják az indítványt s annak keresztülvitele biztosítottnak mondható. Ez a mulatság hivatva lesz Debrecennek nemcsak tisztviselőit, hanem összes intelligenciáját összehozni. A mulatság még május hó folyamán meg fog tartatni.

— **A debreceni 48/49-i honvéd egyesület** holnap este üli meg a Péter Pál vendéglőjében Kacs Kovács Iván, a szabadságharc egyik hős ezredese halálának évforduló napját. A megboldogult tudvalevőleg 200 forint alapítványt tett, melynek kamataiból a bajtársak évről-évre megülik a Kacs Kovács ezredes emlékét. Megemlítjük, hogy Zolahi Sebe s György, a 48/49-iki honvéd egyesület jelenlegi elnöke ma ismét 83 nyugdíjképesse vált honvéd okmányait küldte fel az illetékes helyre. A buzgó elnök működése alatt eddig már 500 régi honvéd bajtársának nyugdíjazását eszközölte ki.

— **Munkás gyűlés.** A debreceni szabó munkások holnap, vasárnap délután 4 órakor gyűlést tartanak a „Budapest”-hez címzett vendéglőben. A gyűlés tartását ma jelentették be Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester-nél. A holnapi gyűlés programjába főléve volt a május elsejének megünneplése is, — ezt azonban törölni kellett s nem tárgyalhatják, miután a belügyminisztertől épen most érkezett egy olyan rendelet, mely május elsején mindennél tiltja a munkások zászlós felvonulását,

gyüle
munk
lyet
követ
kedés
pünk
mo k

mébe
óráko

Egy-
mint
fogva
hivat
az el
rancs
főhad
lással
szító
menn
lép a
pedig
ez ed
adjut

Áron
Péter
lyébe
segéd
theo
megk
s maj
irodáj

min.
melyr
röl G
főreál
Sindó
K a r
pestre

rencse
mult
ját f
Sz pe
Nagy
teritü
A sz
anyj

r á n
tégla
Cs a
6-án
lyes
egyhá
esper
a gy
az új
és a
tart
novu
A be
rősei

eni
dalkö
fűrdő
remül
a köv
Népd
hatná
től. —
dete
szóló
kiván

Hajdu
nai s
u d
volt
ezek
vissza
a főse
b o s
besor
tetett
21. —
312,

gyülekezését, csoportos tüntetéseit. A szabómunkások tehát a holnapi közgyűlésen -- melyet Magyar Antal és társai hívtak össze -- következőket fogják tárgyalni: a szakszervezkedés célja és haszna; képviselő választása a pünkösdkor Budapesten tartandó szociáldemokrata kongresszusra.

— **A debreceni ev. ref. egyház tanácsstermében** holnap, ápr. hó 29-ik napján d. e. 10 órákor közgyűlés tartatik. Tárty: folyó ügyek.

— **Májusi előléptetések a katonaságnál.** Egy-két nap még s úgy a közös hadsereg, mint a honvédség tisztikarában sokan örülni fognak a magasabb charginak. A katonai hivatalos közlöny legközelebbi száma meghozza az előléptetek neveit, s pár napra rá ezredparancsban is közzé tétetik, hogy a hadnagy urat főhadnagy ur s százados urat őrnagy ur titulálással kell illetni. A 39. gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságában pedig újítás is lesz, a mennyiben még egy törzstiszt és egy százados lép a parancsnokságba. A ezred törzskarába pedig még egy százados osztatik be, mint az ez edes segédtisztj, a mellett, hogy a régebbi adjutáns is marad.

— **Uj segédlelkész Debrecenben.** Kiss Áron ev. ref. püspök segédlelkésze. Csapó Péter megválasztván Teglásra lelkésznek, helyébe Ferenczy Imre derék képzettségű ifju segédlelkész lépett, ki itt Debrecenben végzette theologiai tanulmányait. Az új segédlelkész már megkezdte gyakorlatait a lelkészi teendőkből s május hó elsején belép a püspöki hivatal irodájába is.

— **Klamarik jubileuma.** Klamarik János min. tanácsos ma ünnepli 40 éves jubileumát, melyre a debreceni ev. ref. főgimnázium részéről G é r e s i Kálmán és Elek Lajos, az áll főreáliskolai képviselőjében pedig F a z e k a s Sándor igazgató, dr. Balassa József, és dr. Kardos Albert tanárok u aztak fel Budapestre.

— **A differitisz pusztítása.** Annak a szerencsétlen családnak, melynek a differitisz a mult héten három nap alatt négy gyermek tagját folytatta meg, megint halottja van. A Szepes pusztán D ő s z e g i János tanyáján lakó Nagy Imre majorosnak tegnapelőtt meghalt differitiszben az ötödik fia is, a 9 éves György. A szegény apának még egy fia van, de az edes anyjával együtt ez is differitiszben fekszik.

— **Lelkész-beiktatás Tegláson.** A Sáfárány Zsigmond elhalálzásával megüresült teglási ev. ref. lelkészi állomásra megválasztott Csapó Péter új lelkész beiktatása május hó 6-án meze végbe a teglási templomban, ünnepélyes aktussal. Ez alkalomra, a felsőszabolci egyházmegyében szokás szerint megjelenik az esperes küldöttje is az egyházi előjárók és a gyülekezet jelenlétében a templomban átadja az új lelkésznek a templom kulcsait, a kelyhet és a bibliát. A szertartás közben beszédek tart az új paphoz és a gyülekezethez; aztán a novus homo megy a szószékre s tart beszédet. A beiktatásra az új lelkész barátai és ismerősei közül többen kimennek Teglásra.

— **Kereskedő ifjak dalestélye.** A debreceni „kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre“ május hó 5-én szombaton a „Margit“ tündő disztermében Racz Károly zenekara köztemüködése mellett zártkörű dalestélyt rendez a következő műsorral: 1. „Riadó“ Kapitol. 2. Népdal-egyveleg Ujfaluától. 3. „Virágnak mondhatnának“ Heimtől. 4. Népdal-egyveleg „Rieger“ től. — Belépti díj személyenkint 1 forint. Kezdet este 8 1/2 órákor. Pártoló tagok ez évre szóló szabadjegyeiket használhatják. A meghívó kívánatra előmutatandó.

— **A sorozás eredménye Hajdumegyében.** Hajdumegyében a f. ápril hóban végzett katonai sorozás eredménye következő: A n á d u d v a r i sorozó járásban állítás-köteles volt mindhárom korosztályt összevéve 733; ezek közül besoroztatott 175, póttartalékba 40, visszahelyezett 292, fegyverképtelen 152, a fősorozásról távol maradt 57. — A h. s z o b o s z l ó i járásból állítás-köteles volt 267, besoroztatott 43, póttartalékba 15, visszahelyezett 115, fegyverképtelen 67, távol maradt 21. — H. N á n á s o n állítás-köteles volt 312, besoroztatott 33, póttartalékba 8, vissza-

helyezett 164, fegyverképtelen 67, a sorozásról távol maradt 22. — A h. b ő s z ő r m é n y i járásban állítás köteles volt 540, besoroztatott 76, póttartalékba 13, visszahelyezett 273, fegyverképtelen 116, távol maradt 32. — A b. u j v á r o s i sorozó járásban állítás köteles volt 1086, besoroztatott 182, póttartalékba 52, visszahelyezett 506, fegyverképtelen 228, távol maradt 60. Az itt bemutatott számokból nem lehet következtetni a sorozáshoz állított emberanyag minőségére, mert a mostani békés időkben csak a legalkalmasabb egyéneket sorozzák be, nem levő s ükség nagy állományra. Leghűbben világítja meg ezt a körülményt a b. u j v á r o s i 506 visszahelyezési eset. Aki tehát érzi magában, hogy ő alkalmas lenne katonának, még se vették be, ne busujjon vigasztalhatja magát azzal, hogy nála sokkal beválóbbaakat is visszavetnek, mert kevés katona kell.

— **Sétahangverseny.** Holnap, vasárnap — több heti megszokítás után — ismét megkezdődnek a katonai zenekar által, C a p e k Péter karmester vezénylete mellett a „Margit“ firdő-vendéglő disztermében rendezett sétahangversenyek. C a p e k, a Debrecenben közkeletűséget nyert karmester ezuttal mutatja be „Magyar induló“ című új indulóját. A hangverseny d. u. 4 órákor kezdődik. Jó ételekről és italokról gondoskodik Sz. D á v i d István vendéglős.

— **Öngyilkossági kísérlet.** F a z e k a s Sándor 23 éves legény a Csere erdőben egy rozsdás pisztolylyal mellbe lötte magát. A súlyosan sebesültet még tegnap este beszállították a közkórházba. Életben maradásához reményt fűznek. Hogy mi vitte a szegényt a végzetes lépésre, még nem tudni.

x **Orpheum.** Május 3-án érkezik meg a „Koronába“ F ü l ö p Károly, daltársulati igazgató s megkezdí előadásait. Változatos programot, a vendéglős pedig jó ételeket, italokat s pontos kiszolgálást ígér.

x **Friss új sörfajok.** A [kőbányai polgári sertőző sörszállítást már e héten kezdí meg és már jövő vasárnap e hó 29-én polgár-sőre és Szent-István-sőre csapolásra készül. Sörbarátok, kiknek alkalmuk volt virágzó iparunk ezen legújabb gyártmányát megízlelni, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak az említett sörfajtaokról.

x **Fényes Mór** mai számunkban közölt hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink becses figyelmét.

A dalárda utazása.

(A Fiume-e-Velence-Trieszt-Fiume-illetőleg Trieszt-Bécs-Budapesti körút)

Engedve a több oldalról nyilvános óhajnak, hogy a célba vett körutban eltöltendő napok száma rövidebb időre redukáltassék a körutat létesítendő vállalkozót sikerült megnyernem egy új utiterv elfogadására és ebtől folyólag a megállapított részvételi díj leosztásáért. A részvételi díj az I. tervezet szerint 38 frt. a II. tervezet 58 frt. lesz. Módot óhajunk nyújtani e változtatás által arra, hogy a körutban való részvétellel a szerényebb anyagi viszonyok között levők is vállalkozhassanak. Ezek szerint a f. hó 19-iki kelettel köztett uti terv következő módosítást nyer:

I.

Fiume ind. 16-án reggel 7 órákor.
Velence é k. 17-én este 8 „
17. 8. Velenceb tartózkodás.
Velencéből ind. 18-án éjjel 11 órákor.
Triesztbe é r k. 19-én reggel 6 „
Triesztben tartózkodás 1 nap,
Kirándulás Miramanéba és vissza,
Étkezés a hajón.
Triesztből ind. hajó 19-én éjjel 11 ó.
Fiuméba é r k. 20-án reggel 9 ó.
Csatlakozás a 10 ó. 20 p. induló személy vonat-hoz Bpestre.

II.

A Bécsbe induló társaság
Triesztből ind. g. v. 19-én este 8 órákor
Bécsbe é r k. „ reggel 9 ó. 50 p.

Egyeb kben a szolgálmányok változatlanul megmaradnak. A jelentkezési határidő azonban május hó 5-ig meghosszabbítatik. A gyors jelentkezésekre figyelmet kérek fordítani, nehogy egy bizonyos létszám elérésével a kéőn jelentkezők felvétele nehézségekbe ütközzék. Május hó 5-én tul jelentkezés el nem fogadtatik. A köruthoz csatlakozhatnak azok is kika fumei dalűn nepélyeken részt nem ves z n e k. Bővebb felvilágosítással alulírott szolgál.

Debrecen, 1894. ápril. 28.

Krasznai
d. e. titkár.

Közönség körből.*

(Köszönetnyilvánítás)

Mindazon rokonok, barát és jó ismerősök, valamint a jelen volt közönség, akik néhai özv. Molnár Sámuelné, szül. Balogh Erzsébet edes anyánk temetésén fájalmunkat résztveőkkel enyhítették, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Debrecen, 1894. április hó 28.

A gyászoló család.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kérés napján.

— Eredeti vigjáték I felvonásban. —

— Irta: Dr. Barthos Andor. —

(Folytatás.)

4

Iván: És nem látott semmit?
Tinike: Hisz nem ön előtt cigaretteztem.

Iván: Nem képzelt még magának ideált?
Tinike (fejével intve): igen.
Iván (ésgondolkozva): Midőn ide jöttem, nyugodt valék — most nyugalmamuk vége.

Tinike: Miket beszél itt ön össze?
Iván: Megláttam.
Tinike: Kit?

Iván: Ma... magát és azonnal ráismertem.

Tinike: Rám ismert? Hogyan, hisz az előtt nem ismert?

Iván: Oh igen! Sokat láttam szép arcát, az jelent meg mindig a füstgomolyban. — Igen én feltaláltam önben eszményemet. Oh én boldog lennék, ha... életemet az önéhez köthetném. ha én, ha ön, ha mi örökre boldog lennénk, — én imádom, — én...
Tinike: Mire való ez a sok beszéd. Ha szeret, mondja: szeretem és punktum. (Elszalad.)

IX. JELENET.

Iván (egyedül utána indulva).

Angyal! Valódi angyal! — Mily boldog vagyok! Ismeretlen edes érzélem ez! Eddig mosolygottam azok naivságán, akik komolyan beszéltek a szerelemről. Jó sorsom hozott ide, hogy megismerjem azt. Most kezdem sajnálni, a mért nem tanultam. Ha okleveles orvos lennék, azonnal nőül vehetném. De így?... Mindegy, a boldogság így is meg van.

Meg fogok változni. Igen vége a korhelykedéseknek. Ezentul komolyan tanulni, küzdeni fogok ő érte. A cél majd erőt ad.

X. JELENET.

Iván, Bódog.

B ó d o g: Parancsoj abból a kis papramorgóból.

I v á n: Köszönöm, már megízleltem.
B ó d o g: Előtte — Iván — előttem ne add a szerényt.

I v á n: Nem kérek, komoly elhatározásom, hogy szakítok eddigi életmódommal. Nyolc évet e fecséreltem életemből. Meg kell végre komolyodni.

B ó d o g: Elhatározásod kelemesen lep meg, de...

Iván: Kétkedésre rá szolgáltam. De hidd el, megúntam ezt az életmódot. Az előbb itt volt kis sógornőd.

Bódog: Tehát megismerkedtetek?

Iván: Igen. A kis lány a kedvesség és elevenesség maga.

Bódog: Bohó gyermek, sokszor megnevettet minket.

Iván: És azok az élénk szemek! Az a kedves mosoly. Egész lénye bájos, valódi angyal.

Bódog: Megérem, hogy belé szeretsz.

Iván: Már megtörtént.

Bódog: (nevet)

Iván: Kinövetsz? Te bennem, csak a vig cimborát ismered, kit legfeljebb a falusi idyll sajtószersége egy pillanatra elragad. Tévedsz, nem így áll a dolog.

Bódog: Lelkesedjél csak kedves barátom, de el ne forgasd a fruska fejét. Különben már Aggteleky félig-meddig megelőzött.

Iván: Hogy-hogy? Ki az?

Bódog: Ittani földbirtokos, a kit a Tinike szemei ugyancsak megzavartak.

Iván: Tehát elkéstem? Megkérte már?

Bódog: Na hiszen nem befejezett dolog ez. Megkérni most szándékozik, Agenor még csupán előttem nyilatkozott. Egyébiránt ez téged alig érdekel!

Iván: Nem érdekel!

XI. JELENET.

Iván, Bódog, szolgálga.

Szolgálga: Tekintetes ur, megérkezett a széna.

Bódog: Jól van megyek Lásd Iván, ilyen a gazda ember sorsa, pillanatig nincs nyugta (szolgájával el).

XII. JELENET.

Iván (egyedü).

Engem nem érdekel!... Aggteleky megelőzött. Beszélnem kell Tinikével. Itt maradok, bevárom őt. Igen, — bátran fogok vele beszélni. De vajon szeret-e? Valami azt sugja; igen és engem fog választani.

XIII. JELENET.

Agenor: (félre) Ki ez? Ahá az örök szigorló. Bizonyára az De nagyobb joggal színesnek tarthatnám, hogy izeg-mozog! (Eőre jó) Jó napot fiatal ember, én Aggteleky Agenor vagyok.

Iván: (félre) Hát ez az (Fenne) Garanyi Iván.

Agenor: Már ma is Iván? Látszik Hehehehe Nomen et omen hehehe!

Iván: Eddig úgy volt, de másként lesz ezután. Most már van célom tanulni fogok. szerelmes vagyok.

Agenor: Ez állapot — fiatal ember — épen nem alkalmas a tanulásra. Azután kibe szerelmes?

Iván: Egy angyalba, istennőbe.

Agenor (kezével int): Mindent fiatal ember, angyalba szerelmes És mi a neve istennőjének?

Iván! Miköze hozzá:

Agenor: (megütődé ét erősen markirozva.) Fiatal ember, velen koponyai és purtulyáni Aggteleki Agenorral mer ily hangon?... Iván: Mi tetszik?

Agenor: Sem mi sem—mi (félre). Nehéz lovas

Iván: Külömben mit titkoljam? Uram én boldog vagyok és boldogságomat szeretném az egész világnak elmondani. Igen én Tinikébe vagyok szerelmes

Agenor: Tinikébe, Pfü!

Iván: Mi baja van?

Agenor: Semmi, semmi.

Iván: Igen uram és el is fogom őt venni.

Agenor: Ez természetes consequentiája volna ugyan a szerelemnek fiatal ember.

Iván: Halja az ur én, nem vagyok fiatal ember. Azaz ne hívjon így!

Agenor: Tehát önt uram élénk fantáziája a valószínűtlen meséig ragadja.

Iván: Ön merne tán utamba állani?

Agenor: Őa állott az én utamba. El-méltóztatott kénsi.

Iván: Bódog az imént mondta, hogy ön még nem lépett fel, mint kérő.

Agenor: (magában) Erős szerre van szükség (Fene) Bódog nem skarta az ön boldogságát megsemmisíteni, szerelmes szívét összezuzni. Tinike már az én menyasszonyom. Ma lesz a kézfogóm. Elkésett, elkésett.

Iván: Igazat beszél ön?

Agenor: Természetes én mindig igazat beszélek.

Iván: (magában) Azért kellett tehát ide jönnöm, hogy szerencsétlené legyek. És én boldogtalan még azt hittem, hogy szeret!

Megőrülök (Elrohan jobbra.)

XIV. JELENET.

Agenor (egyedül)

Sikerült beadnom a maszlagot Hehehe (Kezeit dörvölve.) Ez sikerült. — Hanem most itt az idő a gyors tevékenységre. Igen csinos gyerek, még ő érkeznek be jó elsőnek. Siettetnem kell a kézfogót. Ma, igaz még ma ünnepélyesen megkéröm a Tinike kezét, Hanem a fiatal ember hogy elrohan! — Na majd kiheveri, nem veszedelmes, öngyilkos nem lesz. Sikerült megzavarni a fiatal embert.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* Az orvosnál. Egy szobalány nyit be egyik előkelő orvosunkhoz. Az inas fogadja. Itthon az orvos ur? — Nincs. Sürgős? — Igen, M. grófnéhoz akarom hívni. — Ugyan mi baj? — Nem tudom. — Nem tesz semmit. Csak rakjatok rá piócákat. A többit majd elvégezzük később!

Téged a csásos megszokás tart fogva,
Mit széttiporni még eszméd se jó,
S ezt látva én, a vágy se száll karomba,
Mert érzem, hogy már nem vagy menthető,
Téged csak duló, vad villámcsapással
Birna egy s iv új létre kelteni,
S mert szívem csupán hívogatva szárnyal,
Nem fornak össze soha lelkeink.

Benedek Aladár.

Eőször mondani el olyan dolgot, a mi magától értődik — annyi, mint biztosítani magunknak a halhatatlanságot.

Ebner-Eschenbach Mária.

A szerelmes ember arany mindaddig, míg igent nem mondanak neki, később ezüstté válik, mikor igent mondtak, utoljára pedig réz lesz belőle, mikor véglegényből férjjé válik.

Montegazza.

A férfi általában mutatja legjobban fölényét, ha oly aprólékos kérdésekben, a melyekben az igen és nem oly közel állanak egymáshoz, enged a feleségének, ki amugy is már annyi magáztatásnak van kitéve az életben!

Montegazza.

* A világ leghosszabb telefon-ve etéke a Chicagó és New York között 1892. október 18-án megnyitott 1520 km. hosszú távbeszélővonal. A két város 2 négy miliméter vastag rézsodrony segítségével közlekedik egymással mely kilométerenkint 110, összesen pedig 375,000 kilogrammot nyom. A vezeték ott, ahol folyón van keresztülvezetve, burkolattal van ellátva. A vezeték 42,750 gesztenye és cédrusfa-oszlopon fut végig.

Szótalány.

— Közli: Gyuszi baba. —

Áltjon bár előtte nulla akármennyi:
Kevés lesz akkor is, nem fog növekedni;
De ha legalább is két pár áll utána:
Ugy számban, mint pénzben sok lesz a summája.
Ennyi az első tag, három betű mégis;
A második szinté, de egyuttal név is:
Zalán futásában hős magyar vezér ő,
Kinek vitézsége századokra fénylő.
E személyből sosem áll a harmadik tag,
Legkivát ha ő, én, sőt még te is it vagy.
A mit sok tudós, böles világra hirdetett,
Evvél töltött meg már tengernyi könyveket,
S melynek igazságát evontan tanítja:
A negyedik tagom annak lesz a nyitja.
Három értelme van az ötödik tagnak:
Érte az embernek vagy valamit kapnak;
Vagy eszköz, a mely szur; vagy zivatar fölé:
Háborog a hullám szörnyű nagy dühébe!
Ez öt tagot szépen aki össze rakta:
Ki is találta, hogy mi a foglalata.

(Megj. jtsét jövő szombati számunkban közöljük s a megj. jts. közt érdekes olvasmányt sorolunk ki.)

A múlt heti talány megfejtése: („A pénz vagy sok, vagy kevés, de sohasem elég“) Megfejtését helyesen beküldötték: W a n n e r t A b i n n é (nyertes), E l e k Z., báró D i t f u r t n é (Högyesz), F e k e t é n é, F e h é r O t t i l i a, B á n y a i D e z s ő, B r e d t J á n o s (T ü b i n g a), D e b r e c z e n i I s t v á n, P é t e r O g a, D a r v a s s i E s z t i k e és S á n d o r, D ó c z y I l o n a, Z i v u s k a F e r e n c (B é c s), F a l k A l i c e, F r a n k M a r i s k a, K o v á c s S á n d o r, T ó t h E m i, J u h á s z I m r e, Z o m b o r I m r e, K o r o k n a i I m r e, G l ü c k L e o p o l d n é, F ü l ö p L u i z a, L á n g I r m a, S z u t o r E s z t i k e és J u l i s k a, K u n J u l i s k a, E ő r y M a r i s k a és E ő r y K á l m á n, G. S z a b ó K á l m á n, S c h ö n b e r g e r J o l á n, és I r é n, D r u c k e r M a t i l d; B. M. (B u d a p e s t), P á r d á n y i I m r e, B u s á s A n t a l, F a u l e s I d a és O l g a, R e z e d a k i s s z o n y, C z i z m a d i a A u n a (K ö r ö s - L a d á n y), K ö r ö s y A d o r j á n, G y ü r k y O t t i l i a, S i n a y I m r e, és i f j. J a n k o v i c s S á n d o r, i f j. P o n g o r I s t v á n g i m n. t a n u l ó, K o r o s m á r o s K á l m á n, L u, k á c s I l o n a, C s e n g e r i J ó z s e f, D o b r a y J o l á n, K o v á c s F e r i, M o s k o v i c z J o z e f i n - S z a t m á r i Z o l t á n (g y m n. t a n.), N á n a s i L a j o s, S z a b ó J ó z s e f, B u r a i K a t a l i n E g e r e s s y B e r t a, F o r g á c s G y u l a, T ó t h H e l é n, L o l o t t e, H o l l i E m m a N a g y L ó r a, B é l e r I l k a, N i g g e r i f j. B a l l a I s t v á n, R o s e n f e l d E m i l i a, B o d ó R ó z a és B o r i s k a

Érték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1894. ápril. 27-én.)

Államadósság:	
Magyar aranyjárdék 4% — — —	119.30 119.60
vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	126.50 127.—
koronajárdék 4% — — —	95.— 95.50
regále váltásági kötvény 4 1/2% — — —	100.— 101.—
Osztrák aranyjárdék 4% — — —	119.75 120.25
Egységes állam kötvény 4% — — —	98.25 98.75
Tisza-szegedi 4% -os nyeresémi-sorsjegy	144.— 145.—
Részvények:	
Magyar hitelbank részvény — — —	422.75 423.25
Osztrák hitelbank részvény — — —	352.50 352.70
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	110.— 111.—
Sorsjegyek:	
Magyar jelzálogbank 4% -os sorsjegy	129.— 130.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os — — —	115.50 116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	12.75 13.25
Osztrák — — — — —	18.50 19.—
Olasz — — — — —	13.— 13.50
Bazilika sorsjegy — — — — —	10.25 10.75
Jó-sziv — — — — —	3.25 3.50
Pénzmozgók:	
Cs. és kir. arany — — — — —	5.84 5.93
20 márkás arany — — — — —	12.22 12.26
20 frankos arany — — — — —	9.91 9.95
1 font sterling — — — — —	12.46 12.51

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére

Budapest, április 27.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Készbuzában ma mérsékelt kínálat és gyenge vételkészség mellett csendes nyugodt üzlet fejlődött, és változatosan jól tartott árakon mintegy 12000 mm. kelt el.

Eladások:

Tiszavidéki 100-81 mm. 7.75 frt. 100-81 mm. 7.72 1/2 frt. 100-80 mm. 7.67 1/2 frt. 100-80 mm. 7.65 frt. 160-80 mm. 7.65 frt. 400-80 mm. 7.75 frt. 100-79 mm. 7.60 frt. 100-79 mm. 7.62 1/2 frt.

3 havi időre.

Zab 670-740 frt.

kézpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek nem változtak.

Határidő üzlet. Dacára annak, hogy a külföldről laányult árakat jelentettek, a mi piacunk szokvány határidő-árfolyamai elég szilárdan, azaz a tegnapi zárlati kurzusokon indultak. — Nagyobb forgalom azonban nem keletkezett. Nagyobb mozgalom csak a tavaszi zab terén volt tapasztalható, ahol azon ugyanis kisszerű „ring” feladta posztóját, és nem tartja tovább a kursust. Ennélfogva a tavaszi zab 6.75 krig hanyatlott annélkül, hogy vevő található volna.

Zárlat 1 óra:

	mérc. ápril-ra 1894.	frt
Buza	7.24-7.26	
	szept.-okt. 1894.	7.47-7.48
Rozs	tavasza 1894.	—
Tengeri	máj.-júni 1894.	5.06-5.08
	juli-augra 1894.	5.22-5.24
Zab	mérc.-áprilra 1894.	6.85-6.90
	ősze 1894.	—
Repeze	aug.-szept. 1894.	11.35-11.40

Zárlat 4 óra:

	mérc.-ápril-ra 1894.	frt
Buza	7.23-7.24	
	szept.-okt. 1894.	7.45-7.47
Rozs	tavasza 1894.	—
Tengeri	máj.-júni 1894.	5.06-5.08
	juli-augra 1894.	5.23-5.25
Zab	mérc.-áprilra 1894.	6.70-6.75
	ősze 1894.	—
Repeze	aug.-szeptre	11.35-11.40

Hivatalos felmondások: 1000 mm. zab.

Időjárás: derült, meleg.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Április hó 26. Hizott sertés árak:
I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli súlyban) 46.—47. krig. Öreg közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban 46.—47. krig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 49.5—50. krig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban 49—49.5 krig. — Fiatal könnyű (páronként 250 kgm. terjedő súlyban 48.—49. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgr. felüli súlyban) 46.—47. krig. — Közép (páronként 220—280 klgr. súlyban) 46.5—47.5 krig. Könnyű (páronként 220 klgr. terjedő súlyban) 47.—48. krig. A hizott sertés üzlet irányzata: élénk.

Debreceni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék mint teleknyvi hatóságnál f. évi április 21—28-ig. 1. Kovács János és neje Tóvári Ágnes veszik Szilasi Mihály és neje Száll Zsuzsanna csillag-utca 2642 számú házát 1200 frtért. 2. Mikó József és neje Kiss Eszter veszik özv. Kálmán Jánosné Gombos Sára ondódi földét 800 frtért. 3. Károlyi János és neje Takács Mária veszik, Károlyi Sándor és neje Karai Eszter pac-irta-utca 213. sz. házat 1600 frtért. 4. Hiresdi János veszik, özv. Körösi Jánosné ondódi földét 600 frtért. 5. Tóth Nagy Jánosné, Kovács Julianna veszi, Nyilas Ferencné Tóth Nagy Katalin halápi kaszállója 2/9-ed rész illetőségét 940 frtért. 6. Magyar András és neje Szabó Borbála veszik Zeffler István ondódi földét 3200 frtért. 7. Nagy János és neje Nagy Eszter veszik, Nagy Mihály és neje Vasi Julianna hat-

van-utcai szőlőjét 800 frtért. 8. Varga György és neje Dán Zsuzsanna veszik, Pelbács Ferenc és neje Balogh Eszter nyil-utca 3150. sz. házat 1300 frtért. Mór István és neje Kozma Julianna veszik, Mór Zsuzsanna majorsági föld egyrészét 800 frtért. 10. Egri Lajosné Jónás Karolina veszi Szarka Emma és Anna kut-utca 8158 sz. házat 1800 f. 11. Mathe Miklós és neje Sipos Erzsébet v. Major Julianna Jónás Mihályné kis-hatvan-utcai 1438 sz. h. 3200 f. 12. Pető Mátyás és n. Szücs Zsuzsanna v. Tarjani Mihály és társai új földjét, 105 f. 26, 13. Orosz Ferencné Tóth Sára veszi, Nagy János és neje Nagy Eszter új kerti szőlőjét, 1200 f. 14. Lás János és n. Dobi Sára v. Kúcsár Imre és neje Németi Mari ondódi földét 465 frt

Debreceni városi színház.

Saombaton, ápril 28-án

Valeni nász.

Brociener színműve.

Vasárnap, ápril 29-én

A veres sapka.

Vider népszínműve.

Hétfőn, 1894. évi április 30-án

A citerás.

Operette 3 felvonásban. Irta Konti József

Szerkesztői posta.

Kis mákacs. Baja felől mindenestre a doktor bácsitól kérdező-ködjék. Mi legfeljebb a stylum tudnók kigyógyítani. „Behaláltni” p. o. óriási pleonázmus: hiszen az „in”-szóban van a be! Inkább „beháláltni”, ha ez a csúf szó nem hangzanék oly utálatosan még oly kedves kis képzelt beteg szájában is, mint a kérdésként beküldöje! Igaz! A „pleonázmus” szót is a doktor bácsi fordítja le!

Erika. Az a nagyváradi tárcsa nem volt sem igazságos! Mi igazságosabbak vagyunk, mert kegyedét közzöltük s ujjat kérünk mi-lől b.

Eltha. 1). Azok kiesinyítő ragok a latinban, mint p. o. „blandula”, „homunculus” etc. B o b u l a — az már nem latin kiesinyítő rag, de inkább magát növelő építész.

2). Mindenestre sajtárságos, hogy Kossuth halálának évében (1894) benne van az ő nagy akciójának az éve (1849). Az is tény, hogyha, a születési évet (1802) összeadjuk a halálévével, az összeg fele 1848. Az I. Napoleon évaz máiból még több ilyen összeállítás terjedt ki, a mi csakugyan sejtet valami végzettségűséget!

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r. t.

Felélő szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Nyilttér.

Nyilt levél

a Salvator-forrás igazgatóságának Eperjesen.

Különös örömmel szolgál tudtára hozhatni, hogy **bélhurutom**, mely minden más gyógyszernek dacára nem javult, az Ön tulajdonát képező **Salvator-forrás** vizének használata által teljesen megszűnt.

Hasonló eredményeket sokszorosan gyakorlatomban is észleltem és így bizonyíthatom, hogy nagyszámú **egy heveny mint idült rheumaticus** bántalmakban szenvedő betegek a **Salvator** viznek használata által tökéletesen felgyógyultak.

A szenvedő emberiség érdekében adom Önnek ezen nyilatkozatot és felbatalmazom annak közhírré tételére.

Carrara (Olaszország)

Kiváló tisztelettel

Február havában 1894.

Dr. Peghini József lovag

gyakorló orvos.

„Bika” szálloda dísztermében Szerdán és Csütörtökön, május 2-án és 3-án visszavonhatlanul csak két előadás

A világhírű illusionista, spiritista, magnetista és hypnotista

ANNATELLI UR

ANNATELLI k. a.

mint medium közreműködésével

művésztélyt

rendez, melyen a mai kor legujabb találmányait és látszólagos csodáit mutatja be. ANNATELLI ur, ki nemrégiben a bécsi virágtermekben és a budapesti vigadóban példátlan sikerrel működött, helyben is az összes dekorációval, szerelvényekkel és egyéb előkészületekkel

két kiváló előadást

fog rendezni, itt még nem látott feltűnést keltő mutatványokkal.

A műsorból:

Hipnotikus mutatványok (delejes alvas) delejzése több helybeli egyéneknek.

MAGNETA

az elevenen lebegő talány.

A levegőbe sétáló

MISS EDITA

(magnetikus alvás.)

Megfoghatatlan! Talányszerű!

„PHÖNIX”

egy élő nőnek csontvázzá történő elégetése, vagy élni, halni, viszontlátni.

A spiritismus csodái vagy a babonás hit leleplezése.

Az éj csodái.

Abdul-A-Hak-Hamid-Misterieuse. **Metamorphose a Bagnóban.**

Mind nőtt rendkívül feltűnést keltett Bécsben 60-szor adatott elő.

Pillanatnyi eltűnése a közönség közül két élő lénynek mindenki szeme előtt nyílt színpadon.

HELYÁRAK:

Páholy 6 frt. — Elsőrendű zártszék 1 frt 50 kr. Másodrendű zártszék 1 frt. — Harmadrendű zártszék 60 kr. — Földszinti állóhely 40 kr. Deák-, katona- és gyermekjegy 30 kr.

Jegyek előre válthatók Szent-Királyi Tivadar urnál.

Pénztárnyitás 7 órakor Kezdeté 8 órakor.

Kováts A.

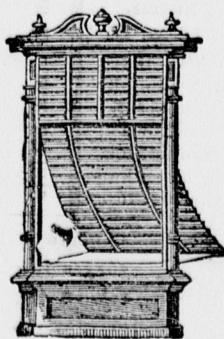
Redőny, rouleaux- és üveg-ház-árnyék fedő-gyára

BÉCS, IV. Hauptstrasse Nr. 51.

Egy redőny, teljes, 3 frt 50 krtól felfelé.

Árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve.

Viszont eladók és építésznek külön árak.

Rózsa Lajos nődivat termében

Kistemplom-bazár

több mint 200 darab szebbnél szebb

párisi és bécsi

diszitett női model-kalap érkezett,

azonkívül a legdivatosabb női felöltők, gallérok, csipke Mantilok, esőköpenyek, Jaquetek, a legnagyobb választékban a legjutányosabb árakon kaphatók.

Tudomásul.

Van szerencsém a t. dalegyleüi működő és pártoló tagjainak becses tudomására, hogy a fumei kirándulás alkalmára nálam igen szép és olcsó

ajándéktárgyak

kaphatók — és ugyancsak a már évek óta üzletemben készült és egyletileg elfogadott

dalegyleti jelvények

is készen kaphatók.

Tisztelettel

Lőrincsák László

ékszerész

A Hatvan-utcai 1529 számú házban

egy bolt, vendéglő helyiség

a hozzátartozó lakrészekkel

f. évi május 1-től,

valamint a ház utáni 8 hold onódó föld ez évi használatra

K I A D Ó.

Értekezhetni: Piacz-u. 1588. szám alatt Mérk Endre ügyvéd ur irodájában.

2 arany,
13 ezüst érem,
9 dísz és
elismerő
okmány.

Kwizda Ferencz János

Kwizda féle

Osztrák-magyar cs. és k. dv. számláló

Restitutionsfluid

cs és k. kiv. szab. mosó- és lovaknak.
Egy palackkal frt 1.10 o. é.
30 év óta udv. istállóban valamint katonai és polgári nagyobb istállóban, használatban; na jobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá fejemódások, rándulások, az inak mer vsége s más ily alkalmánál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Tessék a fennnebbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni
KWIZDA-féle Restitutionsfluid

Fő letét: korméleti gyógyszer-tár Kornenburgban.

Kapható a gyógyszer-tárakban és drogistáknál.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönséget értesíteni, hogy a

a placz és Miklós-utca sarkán sok évekig fennállott

férfi ruha és szabó üzletemet

a mai naptól kezdve

a „Hungária“ kávéházzal szemben,

báró Josinczky Miklósné urnő házába helyeztem át.

Uj üzlethelyiségemben is úgy mint eddig főczélom lesz mélyen tisztelt vevőim és megrendelőim meglegedését

jó áruk, pontos kiszolgálás és olcsó árak

által kiérdemelni, Megjegyzendőnek tartom, hogy

raktáromon saját műhelyemben készült

férfi- fiu és gyermek ruhák

találhatók.

Megrendeléseket saját szöveteimből eszközölök.

Midőn még s nagyérdemű közönségnek az eddigi szives bizalom és pártfogásért hálás köszönetet mondok, kérem az uj helyiségben is a becses pártfogást.

Tisztelettel

FÉNYES MÓR

férfiszabó üzlete.

TELEFON ÖSSZEKÖTTETÉS.

- Aki** betegsége alapokától meg akar szabadulni biztos alapon, felelősség mellett;
- Aki** a testében létrejött kórokat nem akarja nagyon, vagy leghöközhetőbbé kinővesztetni;
- Aki** a mai gyógytudomány sikertelen hatásáról már meggyőződött;
- Aki** a ragadós és járványos betegségektől magát megóvni akarja;
- Aki** ép utódokat és így biztos alapon családi boldogságot akar;
- Aki** az öngyilkosságtól és tébolyháztól meg akarja magát menteni;
- Aki** vagyonát és családját tönkretenni nem akarja;
- Aki** munkakepes akar lenni és a kinek az élete kedves;

az olvassa el Fazekas Danielnak „Ki akar egészséges lenni?“ című füzetét, melyben Londonban és hazánkban 35 évi orvosi gyakorlata aitt szerzett tapasztalatait a szenvedő emberiség javára megírta. Egész bizalommal fordulhat hozzá bárki, aki szenved és fájdalomtól szabadulni akar. Lakása Budapest, Felső erdő sor 25 sz. felső Oetogonnánál, hol vasárnap kivételével rendel 2-4-ig. Szegényeknek díjtalanul 6-7 óráig. — A fentemlített füzet ugyanott megrendelhető 1 frt előleges beküldése mellett.

Raktárhelyiségbe alkalmas állványok

és 2 kirakat tábla
olcsó áron kapható

LÁSZLÓ ALBERT

könyvkereskedésében
ugyanott

fiókos íróasztal
megvételre kerestetik.

Tapeta és stucc dekorációk gyári raktára.

Van szerencsém a n. é. közön-
szíves tudomására hozni, hogy több
mint 400 bordurokkal dekorált

tapeta mintáim

(helyekből en gross raktárt tartós)
elkészülvén, mintakönyveimet a n. é.
közönség rendelkezésére bocsátom.

Külföldről szerződött szakava-
tott munkásaim valamint összekötte-
seim által az első német francia ta-
peta s papirmaché gyárosokkal abban
a helyzetben vagyok, hogy minden
tekintetben

előnyösebb feltételek

mellett vagyok képes t. pártfogóim
kivánságát teljesíthetni, mint bármely
vidéki vállalkozó.

Költségvetés és tervezeteket ingyen és
bármentve készítek.

Midőn még a n. é. helybeli és vidéki
közönségnek eddigi szíves támogatásukért
meleg köszönetet mondok, kérem b. bizat-
kal továbbra is megítélni.

Kiváló tisztelettel

THIESZEN H.

tapetirozási és festészeti vállalkozó
Darabos-utca 988.

Kárpit és papir maché gyári raktára.

Meghívás.

A városi tanácsnak 2815/1892 sz.
a. hozott végzése alapján az erdősegen
lévő kaszálók kiméréséhez az alább meg-
nevezett kaszáló birtokosokat a Fancsi-
kára saját kaszálójokba meghívom a
következő napokon:

Május hó 1-én Keddre

1. Menyhárt József és Kállai Zsuzsánna
3692 sz. a. lakosok, 2. Nyilas István és neje
2386 sz. a. 3. Kertész János és Dobi Juliánna
1125 sz. a. 4. Szegedi István és Körösi Mária
226 sz. a.

Május hó 2-án Szerdára

1. Uszó János és Pálfi Juliánna 2015 sz.
a. 2. Kardos Sándor és Nagy Mária 686 sz.
a. 3. Major Péter és Nagy Juliánna 686 sz.
a. 4. Kuczik Mihály és Zsuzsánna 1857 sz. a.

Debrecen 1894 évi April hó. 25-én
a városi tanács megbízásából

Török Gábor

erdőmester.

Gleichenberg Gyógyhely
Steier-ország.

Ivókúra, alkalikus-muriatikus savanyu viz. Tejlede, tehén és kecske tej, tölgy- fenyő
és gyógy-belégzés. Az egyes kabinok illatoztatnak. Pneumatikus szobák. Szénsavas
fürdők. Hidegviz-gyógyintézet.

Idény május 1-től szeptember végéig.

Felvilágosítás és prospektusok ingyen; Savanyu vizeket küld és lakásmagrendeléseket elfogad a
Gleichenberg gyógyintézet igazgatósága.

Peronospora ellen szőlő permetezéshez: **va-
lódí kuittelfeldi**

AZURINT

250 gr. eredeti csomagokban, és elsőrendű

RÉZGÁLICZOT.

Szőlőkötözéshez s egyéb kerti munkálatokra finom
Madagaskári

RAFFIA HÁNCSONT,

továbbá **Gáspár Antal-féle** kitünő ojtó
viaszt legjutányosabb árban ajánl

CSANAK JÓZSEF fűszerkereskedése.

Határozottan mindig **Original-Selters** kérendő.

ORIGINAL-SELTERS

elsőrangú
egészségi és asztali viz.

Analizálva dr. Ernst Ludvig, tanár udvari tanácsos által Bécsben.

Orvosok által előnyösen használva, mint különlegesség a **torok és tüdő-
hurut szinleléseinél** (köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb.) épujú kitünő mű-
ködése végett a velőnél, hólyagszenvedésnél, gries, kőképzés vagy köszvény bajoknál.
Mint diätetikai és üdítő ital különösen ajánlható, kizárólag tiszta, világos, vas és
moszatmentes.

Mindenkor határozottan „Original-Selters“ kérendő
és arra vigyázandó, hogy a vignetta, ólomzárka és dugasz
az „Original-Selters“ felírást viseljék. — Kapható minden
gyógyszertárban és savanyuviz kereskedésben.

Főraktár: GERÉBY FÜLÖPNÉL Debreczenben.

Első debreczeni
PAPLAN-GYÁR

DEBRECZEN, Széchenyi-utca.

PAPLANOK,
matrácok

mérték szerint gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Szeret ön

szép, fehér, czárt arcszint, ugy mosakodják napont

Bergmann liliumtej-szappannal

Bergmann és Tsa Dresden-Radebeul.

(Védjegy: Két bányász.)

Legjobb szer szeplo, valamint minden bõrtisztatálanság ellen. Egy drb. 45 kr. Kapható ROTHSCHEK V. EMIL gyógyszerárában.

Tölsner Adolf
Billiárd-gyára

Bécs, V. Rampersdorfergasse No. 7.

ajánlja es. és k. kizárólag szabad.

fordíthatlan billiárdjait

két márványlappal most 525 frittól feljebb.

Elvállal egész kávéházi berendezéseket mindenféle módozatban, részletfizetésre is.

Átjátszott billiárdok bábra vagy carambolra új szerkezettel 150 frittól feljebb. — Arjegyzékek kívánatra ingyen.

Vizgyógyintézet

REICHENAUAN.

(Alsó Ausztriában.)

Rudolfs-Bad

476 méter magasságban a tenger színe felett Peyerbach nyugoti állomáshoz 2 órányira Bécsből a nyugoti vasuton.

Vizgyógyászatra, villanyosságra és masszázóra Oertl és Gärtner-féle gyógyászat és gyógymód.

Az idény kezdete 1. májusban.

Junius közepéig és szeptember hónapban jelentékenyen mérsékelt árak, koszt és lakdolgában.

Az ivócsarnok megnyitása savó, tej és mindennemű friss töltésű ásványvizekre május 15-én, a teljes uszó-fürdő (730 négyszög méter üregfedővel) június 1-én nyitattik meg.

Naponta sétahangverseny és közvetlen telefon összeköttetés Bécseszel.

Prospectusokat a gyógyfelügyelőség, kívánatra ingyen küld.

Bővebb felvilágosítást ad:

Dr. Ludvig Thomas
fürdőorvos.

J. M. Waissnix örököse
fatulajdonosok.

A legjobb cognac
Gróf Keglevich Róbert

promontori cognacgyár gyártmánya.

Kapható minden jobbhirű fűszer-, esemege-, gyógyáru üzletben, cukrázдықban és kávéházakban.

Főraktár Debreczen és vidéke részére:

KLEIN BERNÁT urnál

fűszernagykereskedő, Debreczen.

Nagy-Csapó utca,

az „iparegyesületi takaré- és hitelintézet“ palotájában.

Nagyérdemű közönség!

Tapasztalva a m. t. közönségnek azon nagybecsült pártfogását — melyben üzletemet eddig is részesítette — arra indítottam, hogy még fokozottabb mértékben igyekezzem vevőim igényeit kielégíthetni. E célból folytonosan jégem tartom a legfinomabb saját készítményű párisi krinolin, braunschweigi, frankfurti, augsburgi stb. HUS-SAJTJA MA, ugyszintén kitünő minőségű

szalvaládét, virstlit, mortadelát, nyelvsajtokat stb.

Nagyválasztékban szolgálhatok a m. t. közönségnek a legkitünőbb minőségű

citromos, borsos, foghagymás, ugyszintén frissen füstölt kelbácsszal.

Felhívom a figyelmet egyszermind az üzletemben található

finom főtt sovány kassai, prágai, debreczeni sonkákra.

Nagy gondot fordítok arra, hogy üzletemben **naponként friss kitünő sertéshus** szolgál-tassék ki s hogy a legtisztább zsirnak való, **fehér és paprikás szalonna, füstölt hus, hár és izletes BŐRÖS MALACZ pecsenye** legyen kapható.

A m. t. közönség pártfogását kerve maradtam tisztelett l

SOMOGYI GYULA

hentes.

Nagy-Csapó utca 335. szám, a Csapó-utcai bank házában.

KLEKNER MANÓ

ügynöki és bizományi üzlete, Széchenyi-utca 1800.

Ajánlja közvetítését és raktárát építkezési anyagok beszerzésére a leg-
jutányosabb árak mellett; u. m.: bel és külföldi

portland és román cémentben,

nyersfalazathoz való SZINES DISZTÉGLÁK, különféle FEDÉLCSEREPEK és TŰZÁLLÓ TÉGLÁKBAN; továbbá kátrányelszigetelőlapok, fedél papir, carbolineum és vastartányokban.

Képvisellete a hirveves karsti márvány kőtermékeinek, léposzettek és egyéb építkezési cizelokra.

Képvisellete az „ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULATNAK“, GŐZ CSÉPLŐ és egyéb GAZDASÁGI GÉPEKBEN, melyek solid kiállításuk és olcsóságuknál fogva legversenyképesebbek és előnyös feltételek mellett részletfizetésre is kaphatók; ugyancsak itt kaphatók ezen gyár által készített kitünő szerkezetű és olcsó „HUNGÁRIA“ peronospora permetezőik is.

Képvisellete és raktár belöldi és porosz KÖSZÉN, mosott és szitált KOVÁCS SZÉN, valamint PIRSZÉN BÖL (COAKS), tüftési és kovács cizelokra.

Képvisel t és pinceraktár directe importált kellemes izü és hamisítatlan

olasz- fehér, siller

és vörös borokból,

56 literen felüli eladásra a legelőnyösebb árakon.

Ugyanitt **erdélyi borok** is kaphatók.

Fiatalok megvénülnek,

ha hamisítványt használnak,

öreges megifjodnak,

ha az egyedül valódi készítményeket használják.

Csak akkor valódi, ha zöld raggyeggyel és ezen sajátkezü aláírásával van ellátva.

Dr. Spitzer

Dr. Spitzer

Arczenőcs a 35 kr.
Mosdóvíz a 40 kr.
Salvator-szappan a 50 kr.
Lyoni rizspor a 70 és 80 kr.

Megtisztítják az arcot minden persenéstől, szeplőtől, bőrtakktól, foltoktól stb.

Ez a védjegye a valódi Rosenfeld-féle

kézpasztának,

melytől a kéz három nap alatt fehér lesz.

Egy doboz kézpasztája 60 kr.

Gyár és szétküldés:

ROSENFELD GYU A gyógyszerész illatszergyáros Nasicon, Eszék mellett.

3 forinton felül térmentes küldés. Egy forinton alul semmi sem küldetik. Csomagolás ingyen. — Tartalom kívülről felismerhetlen.

RAKTÁR:

Dr. Rotzchnek, Tóth Béla, Muraközi és Örvényi gyógyszerészeknél.

HIRDETÉS.

Debreczen sz. kir. város erdőhivatala kertészeténél mindenféle

szőnyeg palánt és ceerepes virágzó növény, — szobai dísz és futó növények. — rózsák, szedrek, — crataegus, amygdahis, köszméte stb.

jutányos áron eladó.

Debreczen, 1894. évi április hó 27-én.

Debreczen sz. kir. város erdőhivatala.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz.

Bécs

gyár alapított 1835!

Ezen fénymáz vitriol nélkül gyorsan a legszébb mély fekete színű fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.

Mindenütt raktáron!

Ertesítés! A n. é. közönség saját érdekében kére-

tik csakis Fernolendt fénymáz tenni és csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernolendt

névaláírással vannak ellátva, mivel temérdek értékű utáncat van forgalomban, melynek vignétája az én vignétámhoz hasonlóan vannak nyomva, hogy így a közönséget tévútra vezessék

Friss töltésű

természetes ásványvizek,

u. m.:

Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Budai, Csizi, Czigelkai, Emsi, Eger só v. Ferencz-forrás, Gieshübl, Gleichenbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorfi, Levies, (arsen viz), Luhi Margit, Marienbadi, Mohai Ágnes, Parádi, Preblai, Rohitschi, Roncegmai, (arsen viz.) Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebreniczai Gubor-forrás, stb.

Forrástermények.

Parkai, Jódtó, Franczesbádi ásvány-lápsó, Karlsbadi-só, Viktória-só, Tengeri-só, továbbá Vásártelki természetes moórföld folyton kapható

Geréby Fülöpnél.

Kérjen Ön

„Zacherlin“-t

mert ez a leggyorsabb és legbiztosabban öló szer

mindenféle rovar kiirtására.

Mi bizonyítja jobban az elérhetetlen erejét és jóságát, mint az elért eredmény és elterjedtsége, melynél fogva nem létezik olyan szer, a melyet a Zacherlin legalább is 12-szerre felül ne múlva.

Kérjen azonban mindenkor egy lepecsételt üveget és csakis a „ZACHERL“ névvel ellátottat elfogadni. Minden egyéb csak értéktelen utáncat.

Egy üveg ára: 15, 30, 50 kr, 1 és 2 frt. Egy fecskendő 30 kr.

Raktárak: Debreczen: Csanak József, Kontsek Géza, Dömök Béla, Bornyász József, Csicsó Lajos, Deutsch Albert, Félégyházy János, Ganovszky Lajos, Havas József, Kohn Testvérek, Kohn Henrik, Kohn Lajos, Kovács Mihály, Kun József, Lusztig Károly, Parti Ferencz, Rickl József Zelmós, Szabó Zsigmond, Szent-Királyi Tivadár, Tóth Béla, Tóth Sándor, Varga Lajos Babelchay Béla, Fritsch Károly, Klein Bernát, Rosenthal Dániel, Francesics Vincze, Raics Gyula uraknál. — Berettyó-Ujjfalu: Diósy Ede, Ifj. Weissberger Ignác uraknál. — Ér-Mihályfalva: Gross Hermann, Pollák Mór uraknál. — H-B ö s z ö r m é n y: Gemeinbeck József urnál. — H-N á n á s: Slachta János urnál. — H-S z o b o s z l ó: Körner Béla, Kiss Pál uraknál. — P ú s p ö k - L a d á n y: Taziecky Endre utóda Mihály uraknál.